

אם השבי הגלות ובצרה –
בזכותה יש דרך חזרה

התשובה היא אתנה
נפלאה ויקרה

תשובה - שיתוף והשתתפות

בס"ד

בפתחו הכלב מתוך אמונה לפרשת "ציצית"

הברית

בפרשתנו אוסף משה את עם ישראל וכורת עימם ברית נצח.

קראו את הפסוקים הבאים המתארים מה יקרה אם עם ישראל יפר את הברית עם ה':

"וַיֹּסֶר אֶף ה' בְּאֶרֶץ הַקּוֹא לְהִבִּיא עָלֶיךָ אֶת כָּל הַקְלָלָה הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַזֶּה.

וַיִּתְּשֵׁם ה' מַעַל אֲדָמָתָם בְּאֶף וּבַחֲמָה וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַיִּשְׁלַכֶם אֶל אֶרֶץ אֲחֵרָת כְּיוֹם הַזֶּה."

מה יקרה לארץ ישראל?

מה יקרה לעם ישראל?

יש תקווה

דברי הברית התקיימו בימי בית ראשון ובימי בית שני. עם ישראל גלה מארצו והארץ

נותרה שוממה וחרבה. בפסוקים הבאים מלמד משה את עם ישראל שלמרות הכול יש

דרך חזרה.

קראו את הפסוקים:

"וְהָיָה כִּי יָבֹאוּ עָלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבֵּרֶכָה וְהַקְלָלָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנֶיךָ וְהִשְׁבַּתְתָּ אֶל

לְבָבְךָ בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיחֶךָ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה."

שלב ראשון: התעוררות

מה צריכים עם ישראל לעשות בשלב ראשון כדי לשוב אל ארצם?

היעזרו 'בתרגום יונתן' שלפניכם:

וְהִשְׁבַּתְתָּ אֶל לְבָבְךָ - והשבותם אל לבכם לשוב לעבודתי בכל העמים

אשר הגלה אתכם ה' שמה.

להשיב אל הלב פירוש
להתבונן ולחשוב
ולהחליט לשנות.

• לפי תרגום יונתן: אלו מחשבות של תשובה עולות בלב העם
בגלות?

שלב שני – מעשים

"וְשַׁבַּתְתָּ עַד ה' אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעַתְּ בְּקוֹלִי כָּל אֲשֶׁר אֶנֶכִּי מֵצִוְךָ הַיּוֹם אֲתָה וּבְנֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל
נַפְשְׁךָ"

מובא בתרגום יונתן:

לט פשמי הללות ופזרה -
פללותה יש דרך חלרה

התשובה היא אתנה
נפלאה ויקרה

תשובה - שיתוף והשתתפות

ושבת עד ה' אלקיך - אשריכם הצדיקים בעלי התשובה. בשעה שאתם חוטאים וחוזרים בתשובה תשובתכם מגעת עד כסא הכבוד"

- כיצד מסביר יונתן את המילים "לשוב עד ה'?" אלו מעשים יגרמו לדבר לקרות?
- סמנו בצבע צהוב על גבי הפסוק את המילים שמלמדות באיזה אופן צריך לשוב אל ה'.

שלב שלישי - ה' מקבל את התשובה הכנה של העם

"ושב ה' אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלקיך שמה. אם יהיה נדחה בקצה השמים משם יקבצך ה' אלקיך ומשם יקחך. והביאך ה' אלקיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה ויהיטבך והרבה מאבתיך".

- כיצד ידע העם שתשובתם התקבלה?
- הסבירו את פירוש המילה 'שבותך'.
- קראו את פירוש רש"י שלפניכם:

ושב ה' אלהיך את שבותך: היה לו לכתוב "והשיב את שבותך". רבותינו למדו מכאן שהשכינה כביכול שרויה עם ישראל בצרת גלותם, וכשנגאלין הכתיב גאולה לעצמו, שהוא ישוב עמהם.

- כתבו במילים שלכם את שאלתו של רש"י והסבירו את תשובתו.

שלב רביעי - ניתוח לב

"ועל ה' אלקיך את לבך ואת לבב זרעך לאהבה את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך למען תיירך".

ומל- משל ללב שאוטם מכסה אותו שלא יבין ולא ירגיש. ואמר כאן שיסיר ה' את האוטם, רוצה לומר יכשיר לבבכם להתעורר לאהבת ה'. וכן אמרו במסכת שבת "הבא להיטהר מסייעים אותו" (פירוש דעת מקרא)

דוד המלך מבקש:
"לב טהור
ברא לי אלוקים..."
מה הוא בעצם מבקש מה?
דוד המלך

- איזה סיוע מקבל מי שבא להיטהר?
- הסבירו: לאיזו מטרה מל ה' את לב העם? מדוע שלב זה הוא חשוב בתהליך התשובה?

לט השכי הגלות והצרה –
הנכותה יש דרך חזרה

התשובה היא אתנה
נפלאה ויקרה

תשובה - שיתוף והשתתפות

דבר תורה לפרשת "ניצבים":

בפרשתנו אוסף משה את עם ישראל וכורת עימם ברית נצח בכריתת הברית מסביר משה שאם חלילה העם יפר את הברית ארץ ישראל תהיה שוממה ועם ישראל יובל לשבי הגלות ויופץ בכל ארצות תבל. האם יש דרך חזרה ממציאות קשה זו?

אומר משה: "יש מוצא! ופורש בפני העם את שלבי התשובה :
"וְהָיָה כִּי יָבֹאוּ עֲלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבִּרְכָּה וְהַקְּלָלָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנֶיךָ וְהִשְׁבַּתְּ אֶל לְבָבְךָ בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיחָךָ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה".

משה מלמד בשלב הראשון שעל העם להתבונן במציאות המרה, לחשוב ולהבין מדוע הגיעה אליהם הצרה ולקבל על עצמכם לשוב ולעבוד את ה'.

ואז: "וְשָׁבַתְּ עַד ה' אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלִי כָּל אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם אֶתְּךָ וּבְנֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ".

בשלב השני על העם לשוב אל ה' בכל נפשם ובכל לבבם – תשובה כנה, לשמוע בקול ה' וליישם בפועל את המחשבות שבשלב הראשון.

או אז יתקיים השלב השלישי: ה' יקבל את תשובתם ויוציאם משבי הגלות ברחמיו. אולם גם בכך אין די.

בשלב הרביעי עם ישראל יקבל עזרה מיוחדת במינה בבחינת "הבא להיטהר מסיעים בידו" הקב"ה יכשיר את לבבנו ולבב זרענו לאהבה אותו.

נדמה שעומדים אנו בפתחו של השלב הרביעי ומצפים שיתקיים בנו ובזרענו: "וְגַם ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת־ לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זָרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן תֵּייךְ".